

Az elmúlt évben nőtt a hazai kis- és középvállalkozások szerepe a közbeszerzésekben. Tovább erősödött a közbeszerzési piacon a verseny biztosítása és egyre inkább előtérben kerül a zöld átállás.

Bővebben...

Közbeszerzési eljárások alakulása 2023. évben, különös tekintettel a kis- és középvállalkozások szerepére.

A Közbeszerzési Hatóság közzétette a 2023. évre vonatkozó jelentését a közbeszerzési piac mutatóiról, trendjeiről. A múlt évben közel 3000 milliárd forint összértékben folytattak le eredményesen közbeszerzéseket a magyarországi ajánlatkérők. A verseny fokozódott, hiszen tavaly átlagosan már 7,6 ajánlat érkezett egy-egy pályázatra a gazdasági szereplőktől. A közbeszerzések értékéből a kis- és középvállalkozások részesedése 8 százalékponttal növekedett a megelőző évhez képest, így minden 100 forintból 58 forint került a kkv-szektorba.

2023.évben az ajánlatkérők összesen 7964 darab eredményes közbeszerzési eljárást folytattak le, így az eljárások száma érdemben nem változott, mindössze 0,9%-kal haladta meg a megelőző évi értéket.

Az eredményes közbeszerzések végleges összértéke 2869,1 milliárd forintot tett ki, ami mintegy kétharmada a 2022. év értékadatának.

A közbeszerzési eljárások számának beszerzési tárgyak szerinti megoszlása 2023-ban az előző évihez hasonlóan alakult. A legtöbb, összesen 2918 darab eljárás kapcsolódott az építési beruházásokhoz, amelyek együttesen a közbeszerzések 36,7%-át tették ki. 2814 darab eljárás irányult árubeszerzésre, amely az eljárások 35,3%-át jelentette. Az eljárások további 28,0%-át, 2232 darab közbeszerzéssel a szolgáltatásmegrendelések adták.

A közbeszerzések összértékének beszerzési tárgyak szerinti megoszlásában az előző évekhez képest számottevő változásokat tapasztalható. Míg az árubeszerzések értékaránya 2023-ban az előző évi kétszeresére (41,1%-ra) növekedett, addig a korábban legnagyobb részesedéssel rendelkező építési beruházások összértéke az eredményes eljárások értékének kevesebb mint egyharmadát (31,7%-át) adta

A Közbeszerzési Hatóság elnöke tájékoztatást adott továbbá arról is, hogy a közbeszerzések összértékét tekintve 2023-ban csökkent a közbeszerzési piac volumene, elsősorban az építési beruházások értékének visszaesése miatt. Ettől eltekintve pozitív tendencia a hazai közbeszerzések terén, hogy egyre nagyobb a kis- és középvállalkozási szektor tényerése a piacon. 2023-ban minden eredményesen lefolytatott 100 eljárásból 80 darabot kis- és középvállalkozások nyertek, és minden közbeszerzésben elköltött 100 forintból 58 forint a kis- és középvállalkozásokhoz került. Ez 8 százalékponttal több, mint az egy évvel korábban mért adat.

Szintén jelentős eredmény, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások száma is alacsony szinten stabilizálódott.

A verseny biztosítása a közbeszerzési piacon.

A Közbeszerzési Hatóság több mutatót is közzétesz jelentéseiben, melyek a közbeszerzési piacon megvalósuló verseny intenzitását jellemzik, ezért a Hatóság folyamatosan figyelemmel kíséri ezek arányára vonatkozó adatokat.

Az egyik ilyen mérőszám az egyajánlatos közbeszerzések alakulása. Az egyajánlatos szerződések számaránya az uniós eljárásrendben lefolytatott közbeszerzések tekintetében csökkent az egy évvel korábbihoz képest, míg értékaránya növekedett; a nemzeti eljárásrendben – az elmúlt 5 év tendenciájába illeszkedve – az egyajánlatos szerződések mind szám- és értékarányt tekintve tovább csökkentek.

A múlt hónapban megjelent Kamarai Szemle első számában is felhívtuk a figyelmet a Miniszterelnökség és az Új Világ Nonprofit Szolgáltató Kft. konzorcium által szervezett díjmentes közbeszerzési képzésre. Ezen ingyenesen elérhető képzések hozzájárulnak a kis és középvállalkozások közbeszerzéseken való könnyebb részvételéhez, eredményes szerepléséhez, így a program fejleszti a magyarországi közbeszerzési versenyt és csökkenti az egyajánlatos eljárások számát

A versenyhelyzet másik mérőszáma a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások (HNT-k) alakulása. A lezárult HNT-k szám- és értékaránya a 2022-es évhez viszonyítva alig változott: vagyis mind az uniós, mind a nemzeti eljárásrendben alacsony maradt. A HNT-k számaránya hosszú évek óta az Európai Bizottság által megadott 5%-os küszöb alatt van.

Az ajánlatok átlagos száma, vagyis az egy eljárásra jutó ajánlatok száma 2023-ban megközelítőleg 8 darab volt, ami határozott növekedést mutat a korábbi évek stagnálása után.

Egyre inkább előtérbe kerül a zöld átállás.

Megállapítást nyert továbbá, hogy a közbeszerzések terén egyre inkább előtérbe kerül a zöld átállás. A környezetvédelmi és szociális szempontot tartalmazó közbeszerzések számának és értékének aránya a nemzeti eljárásrendben 2023-ban jelentősen növekedett az előző három évhez viszonyítva, ami jelzi, hogy az ajánlatkérők egyre nagyobb figyelmet fordítanak a fenntarthatósági szempontok hazai közbeszerzésekben való alkalmazására. A Közbeszerzési Hatóságnak változatlanul az a célja, hogy a közbeszerzések terén minél inkább érvényesüljenek a fenntarthatósági szempontok, amelyek a környezetvédelem, a klímavédelem és a gazdasági, társadalmi fenntarthatóság erősítéséhez is hozzájárulhatnak.

Kolosiné dr. Percze Zsuzsanna